

Gospod Rožun ima že od mnogih šolskih vodstev, od ravnateljstva mestve realke v Idriji in od deželnega šolskega nadzornika gosp. Fr. Levca priznalna pisma. Sedaj namerava gospod Rožun potovati po Štajerskem in prirejati po tamošnjih šolah enaka predavanja. Ker smo se sami prepričali o vrlinah Rožunovih prireditvah, ga priporočamo štajerskim tovarišem.

Deželni muzej „Rudolfinum“ v Ljubljani. Razna šolska vodstva po deželi se oglašajo za brezplačen vstop svojih šolskih otrok v deželni muzej „Rudolfinum“. Vstop šolski mladini, ako se korporativno udeleži ogleda, je vedno brezplačno dovoljen. — Da se pomnoži obisk muzeja od strani šolske mladine in da se prihrani šolskim vodstvom nepotrebno vpraševanje in pisarjenje, nas prosi kustos muzeja, gospod dr. V. Šmid, naj razglasimo, da je treba le pravočasne naznanitve obiska, recimo, nekaj dni pred prihodom. To zadostuje popolnoma.

Na Bledu je zmagala pri občinskih volitvah klerikalna stranka. Nedavno tega je padla Vrhnika, sedaj Bled in tako pojde naprej, ako se krajski naprednjaki ne vzdramijo ter ne začno demokratske gospodarske in ljudske politike.

Osebnost na Koroškem. Premeščen je učitelj Lud. Primožič iz Šmihela nad Pliberkom v Skočidol.

Oskrbovanje cepilcev. Razmnožitev zares priporočljivih sadnih vrst, ki v naši leži rade rode in se dajo dobro spraviti v denar, je za prihodnost našega lepo se razvijajočega sadjarstva posebno velike važnosti. Večina naših sadjarjev pa se premalo briga za to, da bi si razmnožile prave vrste sadja. Mislijo pač, da je tedaj če nasade mnogo dreves in mnogo divjakov požahne, že dovolj storjeno. Pri cepitvi se navadno gleda na to, da se dobe cepiči debelih in lepo pisanih vrst. Je li pa takšna vrsta tudi rodovitna in dobra, za tem se ne vpraša toliko. Tako so ravnali pri nas že od nekdaj sem, in nasledki tega napačnega ravnanja so v veliko škodo našemu sadjarstvu. Učiteljstvo naj ljudstvo pouči, kako in kaj je dobro in koristno.

Goriško gimnazijo obiskuje velika večina slovenskih dečkov. Vendar pa je razpošiljalo gimnazijsko ravnateljstvo, vabeč na simfoničen koncert dne 7. t. m., samo nemške plakate!

Deveti mednarodni zemljepisni kongres se vrši v Ženevi od 27. julija do 6. avgusta. Kongresu bo predsedoval predsednik ženevskega geografskega društva, dr. Artur de Clapaarede. Ob tej priliki se proslavi tudi petdesetletnica obstoja tega društva. — Kongres bo razdeljen v 13 odsekov, ki bodo razpravljali v poslopju ženevskega vseučilišča.

Razgled po šolskem svetu.

— **V Ljubnem na Gornjem Štajerskem** postavijo novo poslopje za rudarsko šolo. Ob tej priliki opozarjamo naše abiturijente na montanistične študije, katerim se posvečujejo doslej za naše kraje večinoma le Nemci.

— **Profesor, ki je najbolj plačan v Avstriji**, je ravnatelj elektrotehniškega zavoda na dunajski tehniki. Na leto dobiva 32.000 K. Bližnja najboljša plača visokošolskega profesorja znaša 16.000 K.

— **Ženska trgovinska akademija.** Meseca septembra se na Dunaju otvori ženska trgovinska akademija pod ravnateljstvom doktorice modroslovja Olge Steindlerjeve.

— **Madjarska svoboda.** Madjarska šolska oblastva so nedavno izključila iz učiteljskega in protestantske gimnazije v Sarvaru osem dijakov, ker so tajno čitali — slovaške knjige.

— **Reforma avstro-ogrške vojne šole.** V vojnem ministertvu na Dunaju so se vršila pod predsedstvom vojnega ministra Schönaičha posvetovanja zaradi reforme vojne šole generalnega štaba. Inicijativo za to reformo je dal sedanji načelnik generalnega štaba, general Conrad, ki je tozadevno predložil daljši načrt. Reforma gre za tem, da se vojna šola povrne k svojemu primitivnemu namenu; to je, da postane izključno šola generalnega štaba. Zaraditega se zmanjša število na toliko slušateljev, kolikor jih potrebuje generalni štab. Vojna šola bo naprej imela tri tečaje; vsak tečaj bo trajal eno leto.

— **Židje na avstrijskih vseučiliščih.** Te dni je prišla k rektorju dunajskega vseučilišča in politehniške deputaciji židovskih avstrijskih visokošolcev, ki je zahtevala pripoznanje

židovske narodnosti na visokih šolah. Oba rektorja sta obljubila deputaciji svojo pomoč.

— **Profesor Poirier.** Glasoviti pariški kirurg in anatom prof. Poirier je te dni umrl za rakom. Pred nekoliko meseci je ustanovil v Parizu zavod za proučevanje bolezni, za katero je sam umrl.

Raznoterosti.

× **Koliko porabijo za časnike v Ameriki.** V Ameriki porabijo za novine povprečno na leto 4 milijarde dolarjev. Časnikov je 350.000, a dnevnikov 27.000. Direktno in indirektno zaposlenih ljudi okoli časnikov je približno en milijon.

× **Kolonizacija Sahalina.** Ruski minister za trgovino je imenoval poverjenstvo za kolonizacijo ruskega dela otoka Sahalina.

× **Število gledališč v Evropi.** Nekdo je izračunal, da je v Evropi 1500 gledališč.

× **Kopniški stotnik v šoli.** Njegova oseba postaja od dne do dne popularnejša. V neko šolo na Nemškem je prišel nadzorovat pouk šolski nadzornik. Začeli so govoriti tudi o krščanski ponižnosti, in stavilo se je vprašanje: „Kateri stotnik se ni smatral vrednega, da bi sprejel Zveličarja pod svojo streho?“ Nadzornik pozove majhnega dečka, na katerega je postal pozoren zaradi njegove živahnosti, naj mu odgovori. Mladi učenjak moško vstane in se odločno odreže: „To je bil stotnik iz Kopenicka!“

× **Vojvoda pop Petar Radović.** Dne 27. aprila je v Nevesinju v Hercegovini umrl v dobi 80 let voditelj hercegovskega vstanka pred okupacijo Bosne in Hercegovine po Avstriji. Udeležil se je tudi drugega vstanka, ki je izbruhnil v Hercegovini leta 1882.

× **Papeževa odredba o ljudskem petju pri službi božji.** Papež Pij X. je nedavno pohvalil delovanje društva, ki ima namen, da razširje ljudsko petje v katoliških cerkvah. To društvo nabira in izdaja različne pobožne ljudske pesmi, ki se jih more prepevati pri službi božji. Z veseljem si je papež ogledal od sedaj izdane pesmi ter je izrazil še svoje obžalovanje, da primanjkuje v Italiji takih pesmi.

× **Letina kave.** Glasom vesti iz Rio de Janeiro bo letos v Sautosu, pokrajini San Pablo, letina kave slaba in se bo pridelalo komaj tretjino prejšnjih let.

× **Pokristjanjenje Japoncev.** „N. Vremja“ poroča iz Tokija, da je imel pri slovesni seji, prirejani na čast episkopa Andronika, arhiepiskop Nikolaj v japonskem jeziku dolg govor, ki je trajal dve uri in ki je zbudil na Japonskem veliko zanimanje. Potem, ko je govornik razložil šitoizem, budizem ter njegov vpliv na dušo Japonca, je zaključil, da je za Japonsko prišel ugoden čas da postane krščanska država. Ta svoj govor je imel arhiepiskop Nikolaj povodom mnogih japonskih brošur, ki se bavijo z vprašanjem, da li Japonska postane krščanska država.

× **Žalostna statistika.** Kakor poročajo iz Petrograda, je bilo v zadnjih osem mesecih po vojaških sodiščih obsojenih 1144 oseb. Od teh jih pripada severnim pokrajinam 324, na Kavkaz 195 in na okrožje Jekaterinoslav 130, ki so bili usmrčeni.

× **Iz živalstva.** Neki angleški zdravnik, ki je dlje časa bival v Indiji, kjer se je mnogo zanimal z udomačenjem opic, pripoveduje o neki taki opici nastopno: Postaviti sem hotel na izkušnjo zvitost svoje najpametnejše opice, zato sem ji dal nekoč steklenico, v katero sem vrgel komad sladkorja. Jako zanimivo in smešno je bilo gledati opico, kako se je mučila na vse možne načine, da bi dosegla sladkor. Toda vse zaman! Uvidevši končno da ji ves trud nič ne pomaga, pusti opica steklenico ter prične skakati po sobi. No, pri tem se ji je zgodila nesreča, da je vrgla z mize steklenico s kuhanim sadjem. Steklenica se je razbila na kose in sadje se je sesulo na pod. V prvi hip se je opica prestrašila, ali hitro ji je njen razum dal idejo, skoči k oni steklenici, v kateri je sladkor, in jo vrže ob tla. Tako je pametna opica prišla do sladkorja.

× **Stroški za nemške kolonije.** Proračunska komisija nemškega državnega zbora je izrazila željo, da se napravi pregled stroškov glede vzdrževanja nemških kolonij. Koncem leta